

Zamyslenie

Žijeme vo svete, kde sú niektorí ľudia pripravení vyhodiť sa do vzduchu v nádeji,

že im to zaručí miesto v nebi. Ako uvidíme v dnešnom článku,

aj Ježiš hovoril o potrebe stratiť život, no myslel tým niečo úplne iné.

A vravel všetkým:

Ak chce niekto ísť za mnou, nech zaprie sám seba a vezme svoj kríž na každý deň a nasleduje ma.

Lebo ktokoľvek by chcel zachrániť svoju dušu, stratí ju;

a kto by stratil svoju dušu pre mňa, ten ju zachráni.

Lukáš 9:23-24

Slová veľmi podobné týmto sme už skúmali v 10. kapitole Matúšovho evanjelia, no v inom kontexte. Pri tejto udalosti Ježiš pripravoval svojich učeníkov na misijnú cestu skôr, než sa na ňu vydali. Pri uvažovaní nad významom slova „vziať na seba kríž“ sme si všimli, že pre obyvateľov vtedajšej doby mal tento výraz veľmi odlišný význam. V skutočnosti tí, ktorí brali na seba svoj kríž, robili to doslovne, pretože boli odsúdení na smrť a vlastný kríž si museli niesť na miesto popravy sami. Možno si pamätáte, že presne to isté musel urobiť aj sám Pán Ježiš, keď šiel cestou na Kalváriu –, teda skôr ako sa vyčerpaním zrútil.

Existuje však aj ďalší význam, na základe ktorého Pán niesol svoj kríž už od začiatku svojej

verejnej služby, až do svojej smrti o tri a pol roka neskôr. Je pravda, že aj navonok znášal utrpenie spôsobené zlými ľuďmi – výčitky, ponížujúce zaobchádzanie, odmietnutie, protivenstvá, klamstvá o jeho posolstve, antagonizmy – a nakoniec samotné ukrižovanie. Toto sú vonkajšie utrpenia (utrpenia navonok), ktoré musel Spasiteľ niesť, no zároveň musel znášať aj vnútorný kríž. Z čoho pozostával tento vnútorný kríž? Spočíval v neustálom bombardovaní pokúšaniami na hriech, na kompromisy, na odklon od cesty poslušnosti, ktorú mu určil Otec. Ako sme čítali už minule, diabol dokonca použil apoštola Petra ako nástroj v snahe presvedčiť Ježiša, aby sa vyhol hanbe a utrpeniu kríža. V skutku teda Pán Ježiš zažil vnútorné aj vonkajšie bremeno kríža – no ako vieme, zostal pevný a rozhodný, nikdy sa nevzdával a necúval späť.

Teraz by som rád zdôraznil skutočnosť, že znášanie kríža v tomto prenesenom význame bolo pre Pána Ježiša Krista každodennou skúsenosťou. Aká je však situácia, pokiaľ ide o tých, ktorí by chceli byť Kristovými učeníkmi? Nuž, novým prvkom v dnešnom texte –, ktorý nenájdeme v úryvku Matúšovho evanjelia, je slovo „denne“. „Potom im všetkým povedal: Kto chce byť mojim učeníkom, musí zaprieť sám seba, každý deň vziať svoj kríž a nasledovať ma“ (Matúš 16:25).

Všimnime si paralelu s Ježišovou skúsenosťou. Tak ako pre Spasiteľa sa skúsenosť s nesením kríža neobmedzovala iba na koniec jeho pozemského života, aj pre Ježišových nasledovníkov je zomieranie samého seba (nášho ja), sebaopieranie a znášanie kríža niečím, čo ich sprevádza nepretržite, teda každý deň ich života.

Dovoľte mi vysvetliť viac. Je dôležité pochopiť, že byť skutočným učeníkom Ježiša Krista znamená zasvätenie celej bytosti, samého seba jemu. Pán Ježiš celkom oprávnene vyžaduje, aby sme sa mu odovzdali – teda všetko, čím sme, nech sa stáva jeho vlastníctvom – naše telo, naša myseľ a duša. Musíme si uvedomiť, že stať sa skutočným kresťanom neznamená len

niečo pridať do nášho života, ale skôr to znamená patriť niekomu inému.

Boli časy, keď som žil sám pre seba a uspokojoval svoje vlastné túžby a ambície – nechcel som, aby mi niekto rozkazoval. No keď som sa stal skutočným kresťanom, ochotne a dobrovoľne som sa vzdal všetkých týchto takzvaných „práv“, aby som mohol žiť pre svojho nového Majstra, Pána Ježiša Krista, a aby som ho potešil. Ako napísal apoštol Pavol: „A nežijem už ja, ale Kristus, ktorý žije vo mne“ (Galatským 20:20). To znamenalo nový smer, nový začiatok môjho života. Prirodzene, takéto zasvätenie Kristovi má veľa praktických následkov. Myslím tým to, že tak ako môj Pán musel čeliť protivenstvám, ohováraniu, nenávisti a odmietnutiu, aj ja musím byť ochotný čeliť odmietnutiu, neporozumeniu, zosmiešňovaniu a opovrhovaniu ľuďmi. Toto je ten kríž, ktorý musím byť pripravený niesť z lásky k svojmu Spasiteľovi. Ale to nie je niečo, čo robím raz a navždy. Práve naopak, každý deň svojho života si musím uvedomovať skutočnosť, že kráčam v šľapajach toho, ktorým ľudia pohrdali a ktorého odmietali – a tak ako on, aj ja sa musím stotožňovať s Bohom a so zvesťou evanjelia.

Teraz si všimnime, že keď Ježiš hovoril o tom, že človek má na seba vziať svoj kríž, nemal na mysli ľudí, ktorí chcú byť zvláštnymi, špeciálnymi kresťanmi alebo sa chcú zapísať do nejakého exkluzívneho zboru Ježišových nasledovníkov. Namiesto toho povedal: „Kto chce byť mojím učeníkom, musí zaprieť sám seba, každý deň vziať svoj kríž a nasledovať ma“ (Matúš 16:25). Pán nerozlišuje kresťanov na oddaných, odovzdaných nasledovníkov a neoddaných nasledovníkov. Pán Ježiš pozná iba jednu kategóriu kresťanov – a to tých, ktorí sú pripravení zaprieť samých seba a vziať na seba svoj kríž každý deň. Ľudí, ktorí odmietajú tieto podmienky, Ježiš opisuje ako takých, ktorí si chcú zachrániť svoj život – to sú ľudia, ktorí odmietajú zomrieť (v zmysle zbaviť sa) svojej nezávislosti a sústredenosti na seba (egocentrizmu), no týmto konaním vlastne strácajú večný život: „Lebo ktokoľvek by chcel zachrániť svoju dušu (život),“ hovorí Ježiš, „stratí ju“. Potom Ježiš pokračoval slovami: „a kto by stratil svoju dušu pre mňa, ten ju zachráni“. Strata života pre Ježiša neznamená stratu vlastnej osobnosti alebo slobody rozhodovať sa – znamená skôr vždy sa snažiť konať v súlade s Božou vôľou. Inými slovami, rozhodnutia by sa mali prijímať s cieľom potešiť Pána a jednoducho nie preto, aby sme uspokojili samých seba. To je význam povestných slov apoštola Pavla: „A nežijem už ja, ale Kristus, ktorý žije vo mne“ (Galatským 20:20).

Zaujímalo by ma, či niekto, kto číta toto zamyslenie, vyznal svoju vieru a učinil rozhodnutie viery už dávnejšie. Možno ste boli dokonca ako veriaci pokrstení, čím ste teda symbolicky vyznali, že ste skončili so svojím predchádzajúcim, starým životom a začali ste nový život s Ježišom Kristom ako svojím Pánom a Spasiteľom. Ak ste tento krok podnikli už v minulosti, dovoľte mi opýtať sa vás, aký je váš stav, postavenie dnes. Obnovujete svoj záväzok voči Pánovi každý deň – teda zapieraním seba tým, že beriete na seba svoj kríž a nasledujete ho? Alebo je toto vyznanie a učinenie rozhodnutia viery už len vzdialenou spomienkou? Zabudli ste, že tento záväzok je na celý váš život, čo znamená stavať sa na Pánovu stranu aj za cenu straty vašej reputácie, váženosti, dokonca vašich priateľov? Alebo musíte priznať, že váš záväzok je vlažný, že sú veci, ktorých ste sa neboli pripravení vzdať z lásky k Spasiteľovi, že existujú limity, cez ktoré už nie ste ochotní, pripravení prejsť, aby ste ho nasledovali. Nemôžem vidieť vaše srdce, ale Pán vie, či ste skutočne jeho ochotným služobníkom, alebo ste vo svojej náklonnosti k nemu ochladli; alebo ste Pána možno nikdy ani nepoznali.

Veľa sme hovorili o podmienkach, ktoré Pán stanovil pre tých, ktorí ho chcú nasledovať. No rád by som to zakončil pripomenutím výhod. Nasledovať Ježiša znamená mať s ním spoločenstvo každý deň, poznávať ho a zažívať jeho prítomnosť. Znamená to poznať jeho lásku, súcť, silu, jeho vedenie a prijímať všetky jeho požehnania – ale mať tiež istotu, že počuje vaše modlitby a odpovedá na ne. Znamená to aj spoľahlivú vyhladku, že jedného dňa budete môcť zložiť svoj kríž – a to vtedy, keď budete privedení do jeho bezprostrednej prítomnosti, aby ste si mohli navždy užívať dokonalé a ničím nerušené spoločenstvo s ním. Potom si viac než kedykoľvek predtým uvedomíte, že váš kríž sa oplatilo niesť.